

GRADONČELNIK
KLASA: 240-03/22-01/5
URBROJ: 2182/10-02-22-1
Knin, 25.03.2022. godine

Na temelju članka 17. stavka 1. alineja 1. i stavka 3. alineja 8. *Zakona o sustavu civilne zaštite* („Narodne novine“ broj: 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21), članka 2. i 4. *Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda* („Narodne novine“ broj: 73/97 i 174/04) i članka 48. stavka 1. točka 36. *Statuta Grada Knina* (Službeno glasilo Grada Knina“ broj: 3/21), Gradonačelnik Grada Knina d o n o s i:

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina

I. OPĆE ODREDBE

Procjenom rizika od velikih nesreća za Grad Knin („Službeno glasilo Grada Knina broj:5/18) (u daljnjem tekstu: Procjena), *Zakonom o sustavu civilne zaštite* („Narodne novine“ broj: 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21), propisuju se jedinicama lokalne uprave i samouprave te i Gradu Kninu, obveza donošenja mjera zaštite i spašavanja u nepovoljnim zimskim i drugim vremenskim uvjetima na svom području.

Procjenom se ističe važnost donošenja ovog akta, iako područje Grada Knina nije izrazito ugroženo u zimskom razdoblju. Ovdje se posebno ističe klimatska izloženost utjecaju mediteranske i brdsko-planinske te kontinentalne klime, koje su zadnjih godina promjenjive i nepredvidive te njihov utjecaj na životne uvjete građana Grada Knina.

Grad Knin zauzima krajnji sjeverni dio Šibensko-kninske županije, u sjeverno dalmatinskoj Zagori, na prijelazu iz brdsko-planinskog u sub mediteransko područje. Grad Knin ima površinu razgranatog oblika od 358,12 km². Nalazi se u dalmatinskom zaleđu, podno Dinare, na padinama brda Spas, optočen vodotokom Krke, Krčića i Butižnice.

Grad Knin nema doticaj s morem a kopneno graniči s državom BiH i s općinama: Gračac (Zadarska županija), Ervenik, Promina, Biskupija i Kijevo. Grad Knin je sastavni dio Šibensko-Kninske županije. Središte Grada Knina je u naselju Knin.

II. KLIMA

Područje Grada Knina ima sub mediteranske klimatske karakteristike s modificiranim mediteranskim utjecajem u kontinentalnom prostoru. Prevladava prijelazni tip klime, sa slabijim morskim i jačim kontinentalnim utjecajem. Takve klimatske uvjete određuje blizina planina Dinare, Svilaje i Promine. Najviši dijelovi Dinare imaju izraženu planinsku klimu sa većim količinama oborina, prvenstveno snijega. Karakteristično je, da praćenjem temperature zadnjih godina, došlo do klimatskog poremećaja, a koje je karakteristično i za područje Grada Knina, te se odražava i na stanje vremenskih uvjeta, u užem i širem području Grada Knina..

Sve se više ističu intenzivno suhe zime, kišovitu jesen i proljeća i vrlo topla ljeta, bez padalina. Sve navedeno stvara uvjete, za veći broj požara ljeti a u proljetnim mjesecima poplave, odrone i druge nepogode uzrokovane klimatskim promjenama. Izražene poplave vidljive su bile u jesen 2021. te proljeće 2017. godine. U protekloj 2021. godini tih drastičnih klimatskih promjena na području Grada Knina imali smo kroz veliko sušno razdoblje u ljetnim mjesecima te velike poplave zbog obilnih kiša na području Knina i susjednih općina te području BiH, koje nisu nanijele veliku materijalnu štetu na objektima i poljoprivrednim površinama.

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina

II. VJETROVI

Vjetrovi su vrlo učestali na području Grada Knina te se javljaju prosječno 37 dana u godini, a olujni vjetrovi 8 dana prosječno godišnje. I kod vjetrova je zadnjih godina statistički potvrđeno slabije jačine vjetra, kraći vremenski razmaci i nepravilna učestalost te pojave.

Ovo navodi na zaključak, da područje nije znatno i iznad prosječno ugroženo od ove vrste nepogode. Najizrazitiji vjetar koji puše na području Grada Knina je bura, koja doseže brzinu i do 100 km/h, a u izuzetnim slučajevima i do 120 km/h. Jakost bure je umjerena, ali može utjecati na sigurnost u prometu, posebice u planinskim usjecima, koji su geografsko obilježje glavnih prilaznih prometnica Gradu Kninu. Najveći problemi se javljaju na prometnim pravcima Knin-državna granica s BiH (državna cesta D-33) te na pravcu Knin-Gračac (državna cesta D-1), to posebno kada se vjetrovi javljaju sa snježnim padalinama a što je u zimskim mjesecima vrlo često.

Olujna i orkanska bura koja uzrokuje velike materijalne štete u proteklom izvještajnom periodu 2021. godine nije zabilježena, mada bilježimo sporadične slučajeva trganja stabala, njihovih grana, kao i razotkrivanja crjepova sa krovova stambenih objekata. Vodeći računa da je proteklom godinama bilo češće olujne i orkanske bure i juga, koje su uzrokovala štete, potrebno je u slijedećem periodu biti pripravan za otklanjanje istih. Tu prvenstveno vidimo angažman djelatnika JVP Grada Knina, DVD-a Knin, Komunalno poduzeće d.o.o. Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o. Knin, u raščišćavanju i saniranju tih posljedica, što se i do sada činilo brzim i učinkovitim intervencijama nadležnih službi. Također posebno treba voditi računa da vlasnici zgrada, poslovnih prostora i obiteljski kuća, djeluju preventivno, odnosno da saniraju oštećene dijelova zgrada poslovnih prostora i obiteljski kuća, koji su najčešće uzrokom ozljeda građana i materijalnih šteta za vrijeme olujnih vjetrova. U izvještajnom periodu o problemu sanacije krovišta, potrebno je održati sastanke sa upraviteljima zgrada, predstavnicima stanara, predstavnicima mjesnih odbora, nadležnih komunalnih poduzeća i drugih ustanova, da bi se eventualne štete koje permanentno nastaju u periodu bura i eventualne posljedice preventivno sanirale. Posebnu napominjemo veliku ugrozi građana u starom dijelu grada i podnožju kninske tvrđave, gdje imamo veliki broj privatnih objekata koji su u ruševnom stanju i koji se trebaju žurno sanirati od strane vlasnika jer se ista urušavaju na susjedne objekte i prometnicu. Grad Knin je u prethodnom periodu obilježio sigurnosnim znacima opasnosti većinu objekata koji ugrožavaju građane. U narednom periodu taj će se posao i dalje nastaviti. Isto tako pokrenuti su postupci od strane komunalnog redarstva u smislu uklanjanja ruševnih objekata koji se nalaze u zoni koja ugrožava građane i imovinu te su uzrokom nesreća.

IV. PIJAVICE

Pijavice su vrlo rijetka pojava na ovom području, te u zadnjem desetljeću nisu evidentirane na području Grada Knina. Iz tog razloga posebne mjere zaštite nisu predviđene, niti ih u Procjeni ima kao rizične i očekivane za područje Grada Knina. No zbog globalnog zatopljenja primjetno je da se u području priobalne Hrvatske povremeno javljaju pijavice, potrebno stanje pratiti i djelovati ako se za to ukaže potreba, a sve službe pravovremeno osposobiti za djelovanje u eventualnim slučajevima ugroze.

V. SNJEŽNE OBORINE

Blizina planine Dinare i planinskog masiva Velebit, uvelike doprinosi u zimskim mjesecima, pojavu snježnih oborina na ovom području. Njihova učestalost je vrlo mala i prosječno iznosi od 1 do 9 dana od studenog do travnja, a najučestalije u mjesecu siječnju i veljači.

U zimskom razdoblju, koje traje od 01. studenog tekuće godine do 15. travnja slijedeće godine, ceste se održavaju u skladu s Ugovorom o održavanju nerazvrstanih cesta na području Grada Knina, koji uključuje i izvršavanje zimske službe od strane Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik. Prema navedenom ugovoru izvršitelj je dužan u roku od najviše dva sata po dojavi, organizirati izlazak mehanizacije i osoblja na teren, s ciljem održavanja ceste u zimskim uvjetima. Ceste Šibenik d.o.o., PJ Knin, u svom voznom parku imaju dovoljno mehanizacije za čišćenje i posipanje glavnih prometnica i održavanje prohodnim prometnih pravaca kroz Grad Knin. To se pokazalo i u prethodnom periodu, jer se na vrijeme reagiralo i otklonile su se eventualne smetnje u prometu zbog snježnih padalina ili nanosa snijega.

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina

Održavanje županijskih cesta u nadležnosti je Županijske uprave za ceste Šibenik, koje ih održavaju sukladno Planu održavanja cesta u zimskom periodu 2021/2022. godine, a što je posebno bitno za ŽC Knin-Plavno i ŽC Knin-Podinarje-Kijevo.

Održavanje dionica državnih cesta D-1, D-33 i dijela državne ceste D59, u nadležnosti je Hrvatskih cesta d.d., koje održavanje tih cesta obavljaju sukladno Planu održavanja državnih cesta u zimskom periodu 2021/2022 godinu.

Održavanje lokalnih cesta povjereno je Ugovorom o održavanju lokalnih cesta Cestama Šibenik d.o.o. do 31.12.2021. godine a od 1.1.2022. godine povjereno je Upravitelju d.o.o. Knin.

Prateći stanje u proteklom periodu primjetno je da neke lokalne prometnice i gradske ulice i trgovi nisu na vrijeme očišćeni od snijega i leda. Naročito se mora upozoriti građane, vlasnike i korisnike poslovnih prostora, da su sukladno Odluci o komunalnom redu grada Knina dužni čistiti nogostupe ispred svojih prostora i obiteljskih kuća a sve ostale prometnice i nogostupe angažirati će se djelatnici Čistoća i zelenilo d.o.o. Knin i drugi službi po potrebi.

Sukladno *Odluci o komunalnom redu Grada Knina* („Službeno glasilo Grada Knina“ broj: 11/19 i 20/20), propisana je obveza uklanjanja snijega i leda kako slijedi:

- s nogostupa uz zgrade odgovorni su vlasnici zgrada, odnosno vlasnici i korisnici stanova, te poslovnih prostorija,
- za uklanjanje snijega i leda s krovova zgrada i objekata odgovorni su vlasnici, odnosno fizička i pravna osoba koja održava zgradu.
- za uklanjanje snijega i leda sa kolodvora, javnih parkirališta, tržnica na malo, sportskih objekata i sličnih prostora odgovorna je fizička i pravna osoba koja upravlja tim površinama, odnosno koja obavlja poslovnu djelatnost.
- za uklanjanje snijega i leda uz kioske, pokretne naprave i druge predmete na javnim gradskim i drugim površinama postavljene temeljem odobrenja nadležnog tijela , odgovorne su fizičke i pravne osobe nositelji zakupa, odnosno korisnici odobrenja za korištenje.

Na području Grada Knina tijekom proteklom izvještajnog razdoblja bilo je intervencije intervencijom Hrvatske gorske službe spašavanja na zahtjev Grada Knina, žurnih službi ili građana. Napominjemo da je Gradsko vijeće Grada Knina donijelo *PROGRAMA javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Šibenik za 2022. godinu* („Službeno glasilo Grada Knina“ broj:14/21), kojim se propisuje način financiranja i potrebe njihovog djelovanja na nepristupačnim prostorima planinskog okruženja te pri elementarnim nepogodama kada treba primijeniti posebnu opremu i znanje. Isto tako napominjemo da je Grad Knin osigurao prostor za rad i smještaj opreme za HGSS-u te se svake godine radina opremanju i osposobljavanju članova HGSS-a.

VI. POLEDICE

Kada su vlažne i hladne zime koje znaju biti karakteristične za ovo područje poledice, a povremeno u zimskom periodu godine i pojava ledene kiše, tada imamo opasnost od zamrzavanja kolnika, ali i nogostupa. Isto tako u usjecima duž prometnica zbog poledice i leda javljaju se odroni kamenja i zemlje, posebno izraženi uz državne i županijske ceste.

Da ne dođe do dužih zatvaranja promet pojedinih državnih, županijskih i lokalnih cesta i gradskih ulica, koja je stvarala probleme u normalnom funkcioniranju života u naseljima koja gravitiraju tim područjima, obveza je svih nositelja održavanja, da uvijek budu u pripravnosti sa dovoljnim brojem mehanizacije, sredstava i osoblja, kako bi mogli žurno reagirati u nastaloj situaciji.

Prema našim saznanjima zimske službe su pripravne za predstojeću sezonu te su opremljene potrebitom mehanizacijom a na skladištu ima i dovoljne količine materijala za posipanje da se može dulji period održavati stanje prohodnosti prometnica na području Grada Knina, a prvenstveno državnih cesta koje gravitiraju Gradu Kninu.

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina

Čistoća i zelenilo d.o.o Knin je također osiguralo određenu količinu potrebnih posipala, tehničkih sredstava i osoblje za istu namjenu.

Osigurana je prohodnost svih prometnica u smislu pristupa svim prometnicama, gradskim ulicama i parkiralištima.

Zbog pandemije COVID 19 nisu održani redoviti sastanci na nivou županije i jedinica lokalne uprave i samouprave u cilju sprečavanja i otklanjanja mogućih posljedica hladnog vremena, poledica, snijega i drugih oborina koje mogu uzrokovati zatvaranje cesta, otežan pristup naseljima, odvijanje prometa i normalan život građana.

VII. POPLAVE

Bitan utjecaj na plavljenje kninskog područja ima količina oborina. Grad Knin prima preko 2000 mm oborina godišnje. Zadnje poplave većih razmjera zabilježene su u periodu siječanj-ožujak 2015. te u proljeće 2016. godine a tijekom izvještajnog perioda u jesen 2021. godine bilo je izrazitih padalina koje su prouzročilo poplave širih razmjera ali nisu prouzročile veći materijalnu štetu na objektima, usjevima i prometnicama..

Kninsko područje spada u izrazito vodno područje Dalmatinskih slivova. Kroz kninsko područje protječe rijeka Krka sa pritocima: Krčić, Kosovčica, Orešnica, Butižnica, Radljevac i Mračaj, ukupno 7 vodotoka.

Zbog prisutnosti većeg broja rijeka tekućica koje napajaju brojna vrela i izvori, u mjesecima kada su kiše obilnije, prijeti opasnost od poplava. Najugroženije područje je od ušća Orešnice u rijeku Krku pa do Atlagića mosta. Na ovom dijelu mogu biti poplavljeni niži dijelovi stambenih zgrada i okolnih vrtova i polja. Svjedoci smo i niza poplava predjela benzinske crpke LUK-OIL u prethodnim godinama.

Ostale rijeke i potoci uglavnom plave polja. Ovdje treba napomenuti da postoje dijelovi prigradskih naselja i ulica koje povremeno budu ugrožene od padalina zbog neadekvatnog odvoda oborinskih i bujičnih voda. Ovo je posebno izraženo u ulicama Horvatićeva, dio Trpimirove ulice, stari dio grada, naselje Golubić uz sliv rijeke Butižnice i dio naselja uz rijeku Butižnici ispod željezničkog mosta u naselju Žagrovići do ušća u rijeku Krku.

U proteklom periodu uočeno je da poslije većih oborina poplavi dio prometnice i okolno zemljište u naseljima Strmica, Golubić i Žagrovići te dio prometnica u tim naseljima. Razlog je neadekvatan propust oborinskih voda koji se mora u što kraćem vremenu riješiti te neadekvatno čišćenje odvodnih kanala, propusta i riječnih korita..

Dosadašnje poplave na ovom području nisu imale karakter elementarnih nepogoda i nisu izazvale teže posljedice za ljude i materijalna dobra. Nažalost još su evidentni problemi oborinske odvodnje, problemi sa fekalnom kanalizacijom u pojedinim dijelovima grada i prigradskih naselja.

U prethodnom periodu pokrenuti su građevinski radovi na uređenju obale rijeke Orešnice, prvenstveno u dijelu koje graniči sa tvornicom DIV d.d, bazenima otpadnih i fekalnih voda uz rijeku Orešnicu i kolodvora Knin. No u zadnjoj poplavi krajem 2021. godine opet se pokazao problem plavljenja dijela objekata pročišćaća oborinskih voda i bazena s oborinskim vodoama.

Cilj je spriječiti izlivanje otpadnih voda direktno u rijeku Orešnicu kao i prelijevanje rijeke u bazene. Radovi su u završeni, prati se stanje na terenu od nadležnih službi te se ne očekuje više problema na navedenoj lokaciji a praćenjem stanja potrebno je još doraditi zaštitni pojas i branu kako bi se zaštitilo obalno područje od poplavnih voda.

Zbog evidentnog problema sa otpadnim vodama u 2022. godini je predviđeno održavanje vježbe civilne zaštite na lokaciji lagune s otpadnim i oborinskim vodama u suradnji sa Županijskim stožerom civilne zaštite Šibensko-kninske županije..

U prethodnom periodu evidentirano je i plavljenje dijela obradivih površina u naselju Golubić zbog izlivanja rijeke Butižnice tj. iz jezera „Golubić“, te su Hrvatske vode d.d. u proteklom periodu izvodili radove na sanaciji problematičnih dijelova obale i priobalja, kako ne bi dolazilo do šteta stanovništvu i blokira promet prema dijelovima naselja Golubić.

U slučaju većih poplava suradnici u izvršenju zadaća bili bi zaduženi i odgovorni:

- Hrvatske vode,
- Stožer civilne zaštite Grada Knina,

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina

- Policijska postaja Knin
- Operativne snage zaštite i spašavanja (Komunalno poduzeće d.o.o. Knin, Čistoća i zelenilo d.o.o. i dr.),
- Državni hidrometeorološki zavod,
- Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Šibenik .

VIII. PRIVREMENO ZBRINJAVANJE OSOBA

U slučaju potrebe zbrinjavanja i evakuacije stanovništva (zajedno s opskrbom namirnicama) s područja Grada Knina, ili privremeno zbrinjavanje osoba koje se pod okolnostima iz točke: V., VI. i VII. zateknu na našem području i ne mogu se vratiti u mjesto stanovanja, uključile bi se slijedeće institucije, a sukladno Procjeni:

- Gradsko društvo Crvenog križa Knin,
- Centar za socijalnu skrb Knin,
- Caritas Knin,
- Grad Knin,
- JVP-a Grada Knina,
- DVD Knin,
- Čistoća i zelenilo d.o.o.,
- Komunalno poduzeće d.o.o. Knin.

Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva bilo bi u prostorima koji imaju smještajne kapacitete (Hotel „Mihovil“, Hotel „Ivan“, Hotel „Tri Lovca“, sportske dvorane, škole i dr.) a sve prema Procjeni rizika i Planu civilne zaštite na području grada Knina..

U slučaju masovnije i dugotrajnije potrebe evakuacije građana isto bi se obavljalo u športskim dvoranama Osnovne škole Domovinske zahvalnosti, Osnovne škole „Dr. Franjo Tuđman“, SŠ „Lovre Montija“ Knin, Maloj športskoj dvorani u Kninu, sportskoj dvorani Osnovne škole u Golubiću i u novoizgrađenoj Športskoj dvorani u Novom naselju Golubić.

Medicinska pomoć obavljala bi se u Domu zdravlja Knin uz intervenciju Hitne medicinske pomoći, za žurne slučajeve pri Zavodu za hitnu medicinu, a teži slučajevi hospitalizacije u Općoj i veteranskoj bolnici „Hrvatski ponos“ u Kninu.

IX. ZAVRŠNA ODREDBA

Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2021/2022. godine na području Grada Knina, stupaju na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

GRADONAČELNIK

Marijo Čaćić, mag. oec.